

De SERR's in West-Vlaanderen

Evelyne Lanneau • stafmedewerkster RESOC/SERR Midden-West-Vlaanderen

Nick Vanwalleghem • stafmedewerker SERR Oostende-Westhoek

RESOC en SERR: een inleiding

Het Regionaal Sociaal-Economisch Overlegcomité (**RESOC**) en de Sociaal-Economische Raad van de Regio (**SERR**) zijn de regionale overleg- en adviesorganen die de vroegere streekplatformen en subregionale tewerkstellingscomités vervangen. Daarbij werd duidelijk naar het Vlaamse niveau gekeken, waar het VESOC en de SERV reeds jaar en dag bekende organen zijn.

Het Erkend Regionaal Samenwerkingsverband (ERSV) neemt de administratieve en personeelsondersteuning van de SERR's en de RESOC's op zich.

Het "Decreet van 7 mei 2004 betreffende het statuut, de werking, de taken en de bevoegdheden van de erkende regionale samenwerkingsverbanden, de sociaaleco-

nomische raden van de regio en de regionale sociaaleconomische overlegcomités" zorgde voor een grondige wijziging van de sociaaleconomische streekontwikkeling in West-Vlaanderen. Er werd geopteerd voor een provinciale ERSV-structuur, waarbinnen vier SERR's en vijf RESOC's actief zijn.

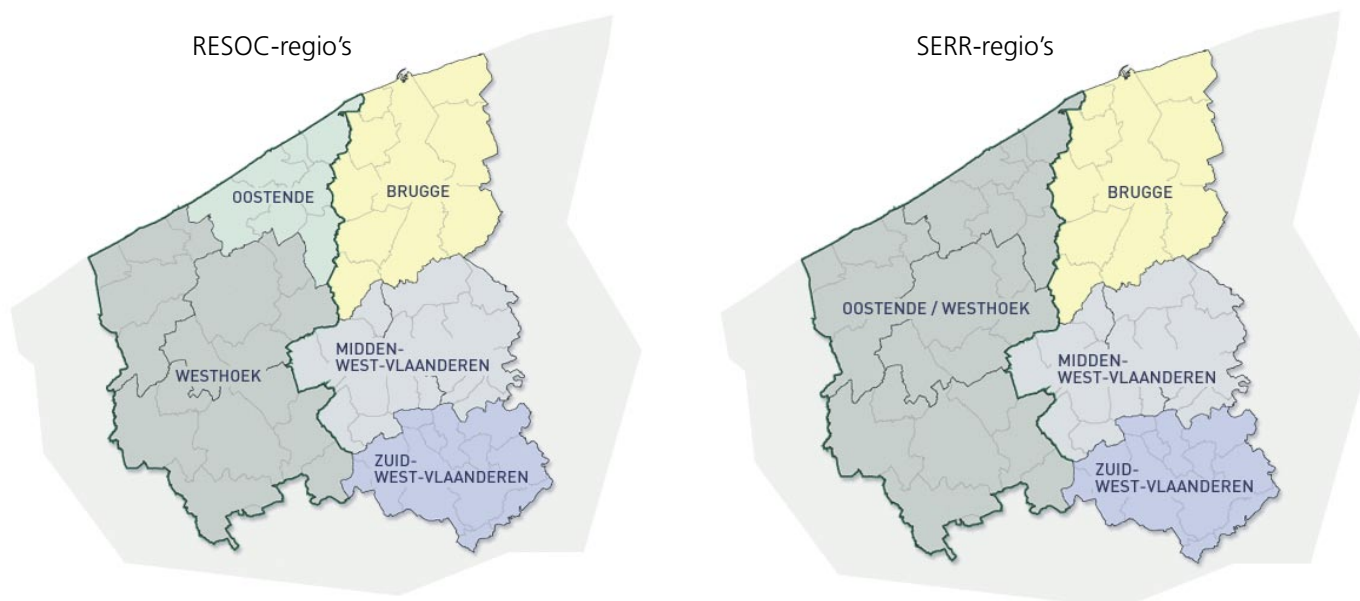

Foto: RESOC Midden-West-Vlaanderen

De SERR vormt het paritaire overleg- en adviesorgaan tussen de werknemers- en werkgeversorganisaties. Het RESOC is samengesteld uit dezelfde sociale partners als de SERR, aangevuld met vertegenwoordigers uit de gemeentebesturen van de arrondissementen uit de regio en het West-Vlaamse provinciebestuur. Beide structuren kunnen worden aangevuld met deskundigen en/of stakeholders. In beide organen komen het economische en het arbeidsmarktbeleid op een geïntegreerde manier aan bod. De domeinen **werkgelegenheid en economie** worden in de regio's dus **niet meer los van elkaar benaderd**, maar wel in onderlinge samenhang.

Een RESOC bepaalt de sociaaleconomische strategie die moet leiden tot de ontwikkeling van de streek. Per RESOC-regio werd daartoe een "Streekpact" opgesteld. Op basis van een regioanalyse werd hierin een langetermijnvisie uitgewerkt die de regio moet helpen om eventuele kansen te verzilveren en problemen het hoofd te bieden. Daarnaast heeft het RESOC ook adviesbevoegdheid in heel wat dossiers.

De SERR focust zich op het arbeidsmarktbeleid in de breedste zin van het woord. Dat houdt in dat ook de randvoorwaarden van de arbeidsmarkt mee worden opgevolgd. Voorbeelden hiervan zijn onder andere kinderopvang, mobiliteit en de aansluiting tussen de arbeidsmarkt en het onderwijs.

Strategie

Het is moeilijk om een gemeenschappelijke strategie te beschrijven die voor alle SERRs geldt, zelfs al gaat het maar om de vier SERRs in West-Vlaanderen. Er zijn heel wat punten die gelijklopen (denk bijvoorbeeld aan de verplichte Vlaamse advisering van dossiers als invoegbedrijven, WEP-plus, collectieve IBO en de uitbreiding van het aantal arbeidsplaatsen in sociale werkplaatsen), maar door de "subregionale soevereiniteit" kunnen accenten toch héél anders uitvallen.

Eerst en vooral is het zo dat elke SERR helpt bij de uitwerking van het Streekpact van het RESOC van de regio waarin de SERR actief is. De Streekpacten van de RESOC's bevatten namelijk uitgebreide analyses en daarop afgestemde actieprogramma's over alle denkbare sociaaleconomische thema's, waaronder ook de arbeidsmarkt. Het zal duidelijk zijn dat vooral die arbeidsmarkt-hoofdstukken nauwlettend worden opgevolgd vanuit de betrokken SERR's, en dat acties vanuit de SERR's daar dan ook op afgestemd worden.

Elke SERR maakt daarom op geheel eigen wijze een "jaarplanning" op, waarin de ruime acties uit het arbeidsmarkt-hoofdstuk van het Streekpact omgezet worden in kleinere, beheersbare en concretere acties. Doorheen de looptijd van het Streekpact worden deze dan uitgevoerd, opgevolgd en bijgesteld. Op die manier wordt er (deels) via de SERR-jaarprogramma's uitvoering gegeven aan de langetermijnvisie die door het RESOC werd opgesteld.

Daarnaast heeft de SERR in elke regio nog een extra taak, met name het ondersteunen van het Vlaamse EAD-beleid, wat staat voor "Evenredige Arbeidsmarktdeelname en Diversiteit". Vanuit dit beleid worden de SERR-teams versterkt met een aantal "projectontwikkelaars EAD" en

"projectontwikkelaars Leeftijd & Werk", die voornamelijk bedrijven contacteren en begeleiden bij het opstellen van een diversiteitsplan. Dit plan is een gesubsidieerd instrument waarmee het personeelbeleid kan worden doorgelicht en problemen kunnen worden geïdentificeerd die men via gerichte acties kan helpen remediëren. Naast de diversiteitsplannen, werken de projectontwikkelaars ook aan een zogenaamd flankerend beleid, dat tot doel heeft de prospectie voor nieuwe plannen gemakkelijker te maken.

Ten slotte ontwikkelt elke SERR ook een eigen dynamiek. Kortetermijnprojecten en plots opduikende problematieken bepalen natuurlijk eveneens de agenda.

Projecten

Op projectniveau heeft een SERR heel wat mogelijkheden. En die beperken zich niet alleen tot de eigen regio. Sommige thema's hebben een algemene inslag, waardoor een samenwerking tussen verschillende regio's een meerwaarde kan bieden. In een aantal gevallen werken alle SERR's van de provincie reeds over de regiogrenzen met elkaar samen en hoewel het op dit ogenblik nog niet gebeurt, hoeft het zich niet tot dat niveau te beperken. Samenwerking met SERR's van andere provincies rond gemeenschappelijke thema's is zonder meer denkbaar.

De aanpak van de **arbeidsmarktsituatie van de 50-plusser** is zo'n thema dat overal aan de orde is. Om op dit gebied een aantal acties te kunnen ondernemen, werken de vier West-Vlaamse SERR's samen in het kader van het Europese project "DC NOISE" (Demographic Change - New Opportunities in Shrinking Europe). Het project wil 50-plussers weer hot maken op de arbeidsmarkt. Eerst en vooral wordt hiervoor op de werkgeverszijde gewerkt. Dit gebeurt niet alleen via informatie en sensibilisatie, maar bijvoorbeeld ook door concreet vacatures te screenen en daar drempels weg te nemen. Daarnaast is er een werkzoekendenluik, waarbij geijverd wordt om de screening van de werkzoekende scherper te stellen en de werkzoekende 50-plusser beter te stimuleren om weer werk te zoeken. Een derde luik heeft dan als doel

de eerste twee luiken samen te brengen: werkzoekende 50-plussers in contact brengen met enthousiaste werkgevers, zodat er ook daadwerkelijke aanwervingen gebeuren.

Op dezelfde manier wordt ook de **sociale economie** bij alle potentiële klanten en opdrachtgevers binnen de provincie gepromoot. Sociale economie is een thema dat van belang is in meer dan één regio en het is hierbij cruciaal dat alle partners samenwerken. Zo krijgen de RESOC's en SERR's als beleidsvoorbereidende, faciliterende en coördinerende organisaties binnen het sociaaleconomische streekbeleid binnenkort van Vlaanderen de mogelijkheid om de lokale besturen te ondersteunen in de uitbouw van hun lokale regierol.

Ook in het kader van het **deeltijds onderwijs** zijn de acties van de verschillende SERR's redelijk gelijklopend. Toch worden er ook wat verschillen vastgesteld. Binnen elk RESOC-gebied in West-Vlaanderen werd een zogenaamd "Regionaal Overlegplatform Leren en Werken" opgestart. Dat platform heeft als voornaamste taak het bewaken van het voltijdse engagement van de leerlingen uit het deeltijds onderwijs. Dit houdt in dat elke leerling niet alleen twee dagen per week naar school gaat, maar dat er ook een werkcomponent is die zinvol wordt ingevuld. Hoewel deze premisse in elke SERR dezelfde is, is de aanpak overal anders. Elke regio heeft namelijk andere centra voor deeltijds onderwijs, andere inbeddingen in de regio, scholen met een ander studieaanbod en dergelijke meer, dus moeten de oplossingen in elke regio ook anders worden ingevuld.

De SERR's kunnen ook met andere organisaties samenwerken. Zo is de SERR Oostende-Westhoek in het kader van een project "**innovatie in de sociale economie**" de samenwerking aangegaan met het RESOC Westhoek en het RESOC Oostende. Daarbij werd het Innovatiecentrum ingeschakeld om binnen de sociaaleconomische bedrijven in de regio (denk aan de sociale en beschutte werkplaatsen) een innovatieaudit af te nemen, om daarna een innovatiestrategie en een implementatieplan te helpen opstellen. Dit project werd in de regio ove-

rigens zo goed ontvangen, dat er momenteel een tweede West-Vlaams project op stapel staat waar dit keer alle structuren bij betrokken zijn: zowel de SERR's als de RESOC's.

De SERR is ook vertegenwoordigd in de meeste Fora Lokale Werkwinkel die gegroepeerd zijn per zorggebied van de werkwinkel. Hoewel men daarbij niet kan bogen op de ondersteuning vanuit een politiek bestuur - de regio zit 'tussen' de Vlaamse overheid en de provincies enerzijds en de lokale besturen anderzijds - is hun rol daarom niet minder interessant. Door de kennis van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid zorgen de SERR's onder andere voor een goede en objectieve (aanvullende) informatiedoorstroming naar de werkwinkelpartners. Daarnaast zorgen ze door hun regionale helicoptervisie ook voor de afstemming van de diverse lokale invalshoeken op het (sub)regionale arbeidsmarktbeleid.

Regiospecifiek

Dat de SERR's georganiseerd zijn in geografische gebieden met een bepaalde socio-economische samenhang, heeft uiteraard gevolgen voor de inhoudelijke werking en de keuze van prioriteiten.

Zo is het thema **kinderopvang** in iedere regio een agendapunt, maar kozen nog niet alle regio's ervoor om dit punt als prioriteit te behandelen. De SERR Oostende-Westhoek voerde wel reeds een verregaande studie van de problematiek rond kinderopvang uit. Deze studie bracht in kaart wat het huidige aanbod is, waar er tekorten zijn, en wat daaraan kan worden gedaan. Hoewel kinderopvang duidelijk een probleem is dat in zowat elke regio regelmatig opduikt, is de aanpak hier regiospecifiek: er dient niet alleen rekening gehouden te worden met de startsituatie (wat is er al?), maar bijvoorbeeld ook met omgevingsfactoren zoals bereikbaarheid en mobiliteit. Vanuit andere regio's blijkt er interesse te zijn voor de aanpak van de studie, maar bij eventuele overname zal zeker rekening gehouden moeten worden met de regiospecifieke kenmerken.

In de Brugse regio is de **haven van Zee-**

brugge een zeer belangrijke economische motor, met ongeveer 10.000 rechtstreekse en 10.000 afgeleide jobs (toelevering, onderaanneming). Voor de SERR Brugge is de afstemming tussen vraag en aanbod op dit specifieke segment van de arbeidsmarkt dan ook een belangrijk item. Dat de haven een 24/7-economie is die daarenboven vaak specifiek technisch geschoolde werknemers zoekt, bemoeilijkt het invullen van openstaande vacatures. Bovendien bleek uit diverse contacten begin dit decennium dat de havenregio een blinde vlek was in de zoekrobot van werkzoekenden (en regiobewoners in het algemeen) in het Brugse. Om hieraan te verhelpen, stapten RESOC en SERR Brugge begin 2006 in 'Anticipating Change', een transnationaal project dat financieel werd ondersteund door het Europees Sociaal Fonds en dat onder andere als doel had opleidingen beter af te stemmen op havengebonden jobs. In samenwerking met de Hogeschool West-Vlaanderen werd een onderzoek gevoerd naar de knoop- en knelpunten op de arbeidsmarkt. De meeste bevindingen waren geen verrassing, maar eerder een bevestiging van vermoedens. Eén van de aanbevelingen was om de krachten te bundelen. Dit werd ter harte genomen bij het ontwikkelen van een nieuwe jobsite www.havenvanzebrugge.be, die een volledig overzicht biedt van de arbeidsmarkt in en om de Zeebrugse haven. Niet enkel vacatures, maar ook potentiële stageplaatsen en opleidingen die voorbereiden op een job in de haven, worden erin geïntegreerd. Dat hiermee een nood werd ingevuld, bleek uit de interesse van andere Vlaamse havens om mee op de kar te mogen springen en uit het koppelen van deze jobsite aan de zowel qua gebied als qua inhoud veel ruimere VDAB-website.

De Streekpacten beogen in de eerste plaats de consolidatie van de huidige tewerkstelling en de creatie van tewerkstelling in nieuwe sectoren. De regio Midden-West-Vlaanderen heeft de laagste werkloosheid van Vlaanderen en kent meer dan elders de karakteristieken van een sterk ontwikkelde secundaire sector. Nog steeds één op drie mensen vindt er een job in de industrie. De regio herbergt een aantal industriële "tjagers" van Vlaanderen en de aanwezigheid

van een aantal innovatieve koplopers en internationale marktspelers is daarbij een troef. Dit maakt echter ook dat een crisis daar sneller voelbaar is gezien de industrie vaak het eerst wordt geraakt. Daartegenover staat dat er daarna ook sneller herstel zal merkbaar zijn in dit soort regio's. Met het oog op toekomstige uitdagingen wil de regio dan ook inzetten op innovatie en potentieel talent. Om de toekomst te vrijwaren, is een continue instroom aan nieuw ondernemersbloed nodig. Daarom gaf de regio de aanzet tot twee goedgekeurde Europese projecten onder de noemer "**provinciale actie voor starters**". Het project voorziet in een doorgedreven inhoudelijke begeleiding en coaching van starters op verschillende vlakken en er zal tevens een netwerk van startersonthaalfaciliteiten worden gerealiseerd waar starters in de beste omstandigheden hun eerste stappen kunnen zetten. Het project is aanvullend op de bestaande reguliere doorgangsgebouwen en bedrijvent centra.

Naar aanleiding van de krapte in het arbeidsaanbod in Midden-West-Vlaanderen gaan bedrijven ook op zoek naar **nieuwe instroomkanalen**. De regio wil daarom ook bijzondere aandacht schenken aan het stimuleren van nieuwe tewerkstellingsmogelijkheden voor de kansengroepen. RESOC/SERR Midden-West-Vlaanderen probeert bij alle initiatieven te kijken welke plaats sociale economie daarbij kan innemen. En dit steeds met oog voor mogelijke integratie en doorstroming in en met

afstemming op het normale economische circuit. Bedrijven stellen zich ook steeds vaker open voor allochtonen of grensarbeiders uit Noord-Frankrijk. De intrede van deze nieuwe diversiteit stelt bedrijven voor een nieuwe uitdaging en daarom werkt SERR Midden-West-Vlaanderen het project "**integratie van allochtonen op de werkvloer**" uit. Met dit project wil men in de eerste plaats de bedrijven ondersteunen in het uitbouwen van hun diversiteitsbeleid.

SERR Zuid-West-Vlaanderen wil werk maken van één van de grote ambities van het Streekpact, met name het creëren van duurzame tewerkstellingskansen voor elke Zuid-West-Vlaming. Hierbij wenst de SERR bijzondere aandacht te besteden aan de tewerkstelling van kwetsbare groepen in de samenleving en aan een optimale afstemming van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Geconfronteerd met het steeds groter wordende spanningsveld tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt, heeft WES in opdracht van de SERR en met medewerking van VDAB en HIEPSO (HO-WEST) vorig jaar een kwalitatieve analyse uitgevoerd van de Zuid-West-Vlaamse arbeidsmarkt. Op basis van de resultaten van dit onderzoek heeft de SERR dan ook een aantal concrete projecten opgestart zoals onder meer het VIA-project 'ontdekking van de beroepen' en de regionale kennis- en ondersteuningspool voor sociale economie.

Het VIA-project 'ontdekking van de beroepen', dat werd goedgekeurd in het kader van Vlaanderen in Actie (VIA), wil trajectbegeleiders, arbeidsbemiddelaars, leerkrachten en opleidingsinstructeurs via bedrijfsbezoeken in contact brengen met de concrete beroepen op de werkvloer. Dit moet hen in staat stellen om de oriëntatie, bemiddeling en opleiding van jongeren en werkzoekenden beter af te stemmen op de vacatures in de (textiel)bedrijven.

Daarnaast maken het RESOC en de SERR ook werk van de verdere uitbouw van de sociale economie, waarbij zowel tewerkstelling gecreëerd wordt voor kansengroepen op de arbeidsmarkt als tegemoetgekomen wordt aan nieuwe maatschappelijke noden. Hiertoe werd, door het samenbrengen en versterken van de aanwezige expertise in de regio, de oprichting van een regionale kennis- en ondersteuningspool vooropgesteld. Momenteel legt RESOC/SERR, in samenwerking met de gemeenten, OCMW's, Leiedal en de ondersteunende dienstverleners (startcentrum Kanaal 127, Mentor, het Welzijnsconsortium) de laatste hand aan de oprichting van dit aanspreekpunt. ■

Meer weten?**RESOC/SERR Brugge**

Coördinator: Tine DECUYPERE
Streekhuis Kasteel Tillegem
Tillegemstraat 81
8200 Sint-Michiels/Brugge
T 050 40 70 40 F 050/40 31 41
E serr.brugge@west-vlaanderen.be

RESOC/SERR Zuid-West-Vlaanderen

Coördinator: Alain DEPPEUX
Streekhuis Zuid-West-Vlaanderen
Doorniksesteenweg 218
8500 Kortrijk
T 056/46 16 67 F 056/24 99 90
E serr.zuidwvl@west-vlaanderen.be

RESOC/SERR Midden-West-Vlaanderen

Coördinator: Brigitte SMESSAERT
Streekhuis Roeselare-Tielt
Peter Benoîtstraat 13
8800 Roeselare
T 051 27 55 50 F 051/27 55 51
E serr.middenwvl@west-vlaanderen.be

SERR Oostende-Westhoek

Stafmedewerker: Nick VANWALLEGHEM
Streekhuis Esenkasteel
Woumenweg 100
8600 Diksmuide
T 051/51 93 57 F 051/51 93 60
E serr.ow@west-vlaanderen.be